

ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ФІНАНСУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПРОЦЕСУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Фінансування інвестиційного процесу на підприємстві може здійснюватися з використанням різних джерел: власних накопичень підприємства, позикових і залучених коштів вітчизняних та іноземних інвесторів, а також із бюджетних асигнувань, що використовуються в разі зацікавленості в інвестиційних проектах центральних або місцевих органів влади. В умовах перехідної економіки механізм фінансування інвестиційного процесу зазнав трансформації і нині перебуває на стадії формування. Становлення системи самофінансування підприємств усіх форм власності передбачає збільшення частки власних джерел (амортизаційного капіталу і нерозподіленого прибутку) у фінансуванні інвестиційної діяльності. Власні накопичення інвестора доповнюються кредитними джерелами, а також таким фінансовим джерелом як емісія цінних паперів.

Підприємству потрібно оптимізувати структуру джерел фінансування інвестиційної діяльності. Із переходом до ринкової економіки вітчизняні підприємства змушені самостійно виробляти свою інвестиційну політику, і, відповідно, знаходити кошти для її фінансування. Фактично першим етапом у формуванні стратегії фінансування інвестиційного процесу на підприємстві є вибір методів визначення і розрахунок відповідно до них розмірів необхідних коштів. Справа в тому, що цілі, які ставить перед собою підприємство при розробці поточних і перспективних програм розвитку, мають відмінності. Заходи у цих програмах різняться між собою періодичністю здійснення, тривалістю проведення, терміном окупності витрат. Ці особливості зумовлюють різницю в методах визначення розмірів коштів і джерелах фінансування. Визначення джерел фінансування та аналіз можливого надходження коштів з них є другим етапом при розробці стратегії фінансування інвестиційного процесу на підприємстві. На вибір джерел фінансування впливають фактори залежні і незалежні від роботи підприємства: рівень відсоткової ставки за кредит, термін надання кредиту (терміни окупності позикових витрат не повинні перевищувати термінів погашення кредиту), рівень ефективності планованих заходів, загальний обсяг потрібних інвестицій та ін. Після цього етапу проводиться порівняння можливого надходження коштів із достатніми їх обсягами, необхідними для досягнення цілей інвестування. Якщо внаслідок порівняння коштів виявлено їх нестачу, наступним етапом розробки стратегії є вибір способів збільшення коштів (напр., збільшення обсягів одержуваного прибутку підприємства можна отримати завдяки активізації маркетингових робіт, вивченню і оцінці перспективності тих чи інших ідей у сфері вдосконалення технології виробництва і конструкції виробів, і т. д.). Проблема формування стратегії фінансування інвестиційного процесу підприємства полягає не лише у визначенні обсягів коштів, джерел їх надходження і способів збільшення, а і у раціональному розподілі їх за напрямками вкладення. Для ефективного функціонування підприємства в умовах ринку особливо важливою стає раціоналізація вкладень за напрямками, пов'язаними з технічним розвитком підприємства. Перший напрямок стосується створення нових видів продукції, удосконалення уже освоєної продукції, поліпшення її якості. Другий – впровадження прогресивних технологічних процесів, механізацією та автоматизацією виробництва.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ МІКРОЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ РИНКУ МОЛОКОПРОДУКТІВ

В умовах ринкової економіки рівень виробництва тих чи інших видів молокопродуктів залежить від їхньої корисності. Чим більшим значенням характеризується показник останньої, тим вищий попит на даний продукт за інших рівних умов. Однак зростання корисності продукції не безмежне, а має певну границю.

Відомо, що верхня гранична корисність характеризується такою оцінкою, яку споживач може дати останнім одиницям запасу товарного продукту. Для конкретного плування цього показника можна взяти цілком неймовірну ситуацію, коли на ринку є тільки один літр молока чи один кілограм масла. В даному випадку покупець у дійсності найбільш об'єктивно оцінить цей товар.

Закономірно, що при максимальній оцінці цінності того чи іншого продукту його виробництво і товарні запаси будуть зростати. В цих умовах буде мати місце стійка тенденція, яку називають законом, або правилом спадної граничної корисності. І коли товарні запаси продукту досягають рівня максимального задоволення потреб, його корисність знаходиться на нижній межі якщо не стане від'ємною.

При певних обставинах може виникнути ситуація, що людина в якийсь початковий момент оцінює корисність окремого молокопродукту, наприклад, молока, вище ніж кефіру. Закономірно, що наслідуючи рефлекс раціональної поведінки, покупець почне негайно збільшувати споживання молока і скорочувати споживання кефіру. Але у відповідності з вище наведеним законом, збільшення кількості молока, яке надходить у розпорядження споживача, викличе зниження граничної корисності цього товару.

Очевидно, що прямо протилежне станеться із граничною корисністю кефіру. Виходить, що в кінці кінців повинен встановитися баланс(рівність) оцінок граничної корисності продуктів молока й кефіру. Саме в цій ситуації їх кількості будуть такими, що певне сполучення кількостей їх принесе споживачеві максимум добробуту, задоволення. Таким чином, ідеальним вважається такий стан, коли людині не вигідно споживати один продукт замість іншого і змінювати таким чином структуру споживання, оскільки всяка така зміна тільки погіршить її добробут.

Важливе значення має встановлення граничної норми заміщення одного продукту іншим, наприклад, продукту X (масла вершкового) продуктом Y (сиром твердим). Гранична норма заміни покаже, яку кількість товару X потрібно для того, щоб компенсувати споживачу втрату останньої одиниці Y. Граничні норми заміщення характеризують крутизну нахилу кривих байдужості I, II, III.

Гранична норма заміщення продуктів визначається як $\frac{dy}{dx}$. В умовах, коли відома функціональна залежність, для оцінки відносних змін невідомих треба приріст продуктів (dx, dy) розділити на абсолютні величини (x, y). Звідси, формула еластичності заміни матиме такий вигляд:

$$E_x^y = \frac{dy}{y} : \frac{dx}{x} = \frac{dy}{dx} \cdot \frac{x}{y}$$